

De Telegraaf

20 april 2010 dinsdag

GEZONDENWEL; Blz. 13

649 woorden

'LUI OOG is niet nodig';

Tweeduizend kinderen per jaar houden 'slecht zicht' Bijzonder plakboek moet allochtone gezinnen belang 'afplakken' doen inzien

SAMENVATTING

ROTTERDAM - Jonge kinderen in Nederlandse achterstandswijken lopen, meer dan elders in het land, kans op een slechter gezichtsvermogen op latere leeftijd. Dat blijkt uit langlopend onderzoek door het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam.

VOLLEDIGE TEKST:

De oorzaak daarvan schuilt hoofdzakelijk in het onvoldoende nauw volgen van de behandeling van het 'luie oog'. En die therapie is nog altijd dezelfde als pakweg veertig, vijftig jaar geleden: het met een pleister dichtplakken van het goede oog, teneinde het 'slechte' oog via de hersenen te stimuleren tot beter zien. Dat dient bij voorkeur te gebeuren vóór de leeftijd van zes jaar. Gebeurt dat niet, wordt dit niet goed gedaan of onregelmatig, dan ontstaan op termijn de zichtproblemen.

Daarom worden elk jaar (goede) ogen bij 8000 tot 10.000 kinderen dichtgeplakt. Tweeduizend kinderen houden echter een lui oog, veelal doordat ze de eenvoudige maar uiterst doelmatige dichtplakbehandeling niet goed volgen. Onder hen een opvallend groot aantal allochtone kinderen. Het lui oog (de medische term is amblyopie) is de meest voorkomende oogaandoening op de kinderleeftijd.

Het is dus veelal een kwestie van therapieontrouw. Maar waarom? Waarom houden kinderen zich niet aan de therapie - het gedurende enkele uren per dag afplakken van een oog. En waarom houden ouders dikwijls onvoldoende de

vinger aan de pols? Waarom laten zij het risico toe van slechtziendheid bij hun kind? Immers, het slordig of niet opvolgen van de afplakadviezen leidt er uiteindelijk toe dat een derde van de kinderen met een lui oog niet van deze aandoening afkomt.

Uit opeenvolgende Rotterdamse deelstudies naar het luie oog, die nu sinds zeker vijf jaar plaatsvinden onder leiding van oogarts prof. dr. H.J. Simonsz, blijkt dat verschillende factoren de therapietrouw negatief beïnvloeden. Bij 45 procent van de allochtone kinderen mislukt de therapie, zo stelt Hein Simonsz, die zich met zijn studenten heeft vastgebeten in het thema 'lui oog'.

De inmiddels op haar studie gepromoveerde onderzoekster Sjoukje Loudon van de afdeling oogheelkunde van het Erasmus MC ontdekte eerder bij een therapietrouwmeting onder 310 kinderen onder meer dat een slechte taalvaardigheid in het Nederlands daarbij een belangrijke rol speelt, evenals het land van herkomst van de ouders en de mate van stress bij het afplakken. Kinderen van Surinaamse en Antilliaanse ouders, die in de regel de Nederlandse taal redelijk tot goed beheersen, plakken minstens zo goed als kinderen van autochtone Nederlanders. Religie en cultuur hebben echter geen invloed op het al dan niet afplakken van een oog, stelt onderzoekster in opleiding Angela Tjiam.

Maar hoe informeer je allochtone ouders van een kind met een lui oog? En hoe bereik je hun kinderen met de boodschap zich toch vooral aan de therapie te houden, om latere oogellende te vermijden? Hoe je moet plakken, hoe lang en waarom het belangrijk is. De Rotterdamse oogartsen hebben samen met de kunstenaars José Vingerling en Gerard Bruyne, die kunst voor zieke kinderen maken, zowel een plakboek als een informatiepakket samengesteld. Het blijkt dat dit tekstloze plakboek de therapietrouw enorm verbetert.

Zo'n 82 procent van de kinderen aan wie het pakket was uitgereikt bleek na zes weken het oog goed af te plakken, terwijl dit bij de kinderen aan wie het pakket niet was uitgereikt maar 58 procent was.

Volgens een woordvoester van het Erasmus MC heeft dit ziekenhuis net een 'deal' gesloten met een pleisterfabrikant. Die gaat ervoor zorgen dat het boekje binnenkort op veel grotere schaal in Nederland - onder meer via apotheken - verspreid gaat worden. "We verdienen overigens niets aan het boekje, het gaat tegen kostprijs. Onze artsen willen het graag verder verspreiden gezien het grote maatschappelijke belang. We willen dat zo veel mogelijk kinderen met een lui oog bereikt worden, zodat ze later goed kunnen zien."

April 19, 2010